

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 173 (11.301)

TRST, torek, 17. avgusta 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gornji Trebusi, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PRIZADEVANJA AMERIŠKEGA ODPOSLANCA HABIBA NAPOSLED UBRALA PRAVO POT

Doslej najdaljša prekinitev spopadov obeta skorajšnji umik pripadnikov PLO iz Bejruta

Predsednik libanonske vlade Wazan meni, da se bo umik začel že konec tega tedna
Kaj s palestinskim civilnim prebivalstvom? - Vojna razkrajja izraelsko enotnost

BEJRUT, TEL AVIV — V zahodnem Bejrutu topovi še štiri dni skoraj popolnoma mirujejo. Predsednik libanonske vlade Wazan je večer izjavil, da se bo evakuacija palestinskih borcev iz prestolnice bržkone začela že konec tega tedna. Libanonska vlada naj bi že jutri uradno začela prihod mednarodnih mirovnih sil, ki jih bodo, kot znano, sestavljali ameriški, italijanski, francoski in libanonski vojniki.

Vse kaže torej, da se libanonska kriza nagiba h koncu, vendar je napetost tolikšna, da utegne v vsakem trenutku povzročiti ponovno razplamtenje bojev, za kar se še naprej ogrožajo izraelski obrambni minister Šaron.

Ob koncu nedeljskega srečanja s posebnim ameriškim odposlancom Philipom Habibom izraelska vlada ni izdala uradnega sporočila. Nalogo, da tolažila izid srečanja je prepuščala jeruzalemskim medijem. Nalogo, da je vlada znatno ublažila vse svoje zahteve, »pomirilo« je pred vsem dejstvo, da je sam francoski predsednik Mitterrand v osebnem listu Beginu zagotovil, da bi se pripadniki njegove vojske umaknili iz Bejruta brž, ko bi opazili, da Palestinci zavlačujejo za evakuacijo ali pa jo preprosto bojkotirajo. Ob tem naj bi se izraelska vlada načelno

spozumela tudi, da smejo Francozi vstopiti v mesto v trenutku, ko se bodo člani PLO začeli umakniti in ne zateči.

Druge sporna točka v pogovorih s Habibom je bilo vprašanje okrog vloge opazovalcev OZN, ki so jih Izraelci vselej zavračali. Glede tega pa so sedaj delno popustili: deset opazovalcev, ki se že nahajajo v libanonski prestolnici, bo odšel smole nadzirati stanju na bojišču, drugih pa Izrael še naprej ne sprejema. Čeže, da je Begin tudi pristal na to, da bodo popolnoma izločeni iz palestinskih borcev izročili ne posredno Habib, namesto njegovi vladi. Ob vsem tem pa naj bi se Izrael tudi obvezal, da umakne blokadno na cesti med Bejrutom in Damaskom, da bi tako omogočili neoviran odhod borcev v Sirijo.

Veliko je govora o številu Palestincev, ki naj bi se skrivali v Bejrutu. V Jeruzalemu sedaj trdijo, da jih je 14 tisoč, pri čemer so všteti tudi sirski vojniki in približno 3500 pripadnikov palestinske osvobodilne armije, ki z njimi sodelujejo. Beginova vlada je baje poverila Habibu nalogo, naj sporoči Damasku, da sme umakniti te svoje enote v dolino Beke.

Čedalje bolj zaskrbljujoče pa postaja sedaj tudi vprašanje sorodnikov palestinskih borcev, ki bi prav tako želeli zapustiti zahodni Bejrut, ker bi v nasprotnem primeru ostali brez zaščite pred izraelskimi vojniki in libanonskimi desničarji. Govori se, da jih je v libanonski prestolnici kar 70 tisoč. Kako organizirati tako masovni eksodus pa je prav gotovo vprašanje, ki ga ni tako lahko rešiti.

Izraelski obrambni minister Šaron pa kot rečeno, še naprej ne poudarja, da ne bo dovolil umika silebnege Palestineca iz zahodnega Bejruta, dokler PLO ne bo izpustila ujetega izraelskega pilota in izročila trupel devetih vojakov, ki so v Libanonu padli leta 1978. Palestinci so baje že odgovorili, da so o tem vprašanju pripravljeni pogajati se izključno z mednarodnim Rdečim križem in pod pogojem, da se obene reši vprašanje palestinskih borcev, ki so padli v roke Izraelcem. Teh naj bi bilo 7000, ki pa v brk mednarodnim načelom ne uživajo statusa vojnih ujetnikov.

Leaders izraelske opozicije Perez pa je medtem zahteval odstop premiera Begin, ki ga je obtožil, da se ne more skrivati za svojim obrambnim ministrom. Zahteval je tudi naj parlament postavi na dnevni red vprašanje zaupnice vladi. Očitno je, da libanonska kriza razkrajja izraelsko enotnost. Zaradi vojne so življenjski stroški v zadnjih treh mesecih narasli za deset odstotkov. Če upoštevamo gospodarsko krizo, ki navkljub masovni ameriški pomoči pesti Izrael, je jeza prebivalcev, ki ne razumejo, zakaj pripadniki vojske njihove države ubijajo in so ubiti v Libanonu, tem bolj upravičena.

Kljub splošnemu optimizmu, ki je zajel predvsem ZDA, je torej jasno, da bo treba počakati še nekaj dni, preden bo moč zagotovo trditi, da je prelivanje krvi v Libanonu dokončno končano.

MILAN — Sodnik Santosuosso je ukazal, naj »Alfaronco« ponovno sprejme v službo 97 delavcev, ki so bili pred časom izločeni iz proizvodnje ter stavljeni v dopolnilno blaginjo. Sodnikov ukrep sledi nekemu drugemu podobnemu ukrepu.

PO PRVIH ŠE NEDOKONČNIH VESTEH IN PODATKIH

Letošnji veliki šmaren minil bolj umirjeno kot druga leta

Na cestah manj nesreč in žrtev - Povečalo se je število tujih turistov

VARŠAVA — Medtem ko se je prvi sekretar CK PZDP general Wojciech Jaruzelski na Krimu sestal s sovjetskimi voditelji Brežnjevim, in mu polagal račune o devetmesečnem vojnem stanju, je bilo na Poljskem vse prej kot mirno. Še dobro se ni polegel odmev na petkove demonstracije v Gdansk, Varšavi, Novy Hut in Wrocławu, že je večeraj obletela ustanovitve prvega mednarodnega stavkovnega komiteja, iz katerega se je rodil sindikat Solidarnost, sprožila nove zaplete.

Po petkovih izkušnjah s pripadniki iz posebnih enot milice (ZOMO), ki so v Gdansk grobo z vodnimi topovi, solzencem in gumijastimi razgalili izredno spomenika žrtvam poljske republike leta 1970 splošnoizolacijske avanture, je delavstvo gdanskih ladjedelnic večeraj izrazilo svoje nasprotovanje vojaškemu režimu na mirnem in omiknem, toda zato nič manj nevarnem način. V majhni skupinah po največ ducat delavcev so polagali cvetje in vence pred spomenik. Ta neobčajna procesija je trajala nekaj ur, preden je milica spoznala, da so jo izgrizli in da so grmade cvetja zgornje dokaz, da režimu ne nasprotuje le spešična protisocialistična avanturizem, čisto drugače je bilo na varšavskem Trgu zmage, kjer vsak dan na novo postavljamo križ iz cvetja simbolizirajo mesto, kjer je spregovoril papež Janez Pavel II. in kjer so k poslednjemu počitku pospremili pramena kardinala Wyszyńskiego. Tu so varnostne sile večeraj ponovno posele z vso grobostjo in razgalne s trga zbrane ljudi.

Posredno je to odgovor vojaškega režima na pridigo poljskega primasa Glampa v Czesochovi tisočnem vernikov. Glamp je ponovno pozval oblasti, naj pristopijo k širšemu družbenemu sporazumevanju. Po njegovem mnenju bi bilo to mogoče, če bi oblasti dovolile ustanovitve sindikata zasebnih kmetov. Glamp je tudi obsojal nekdane spopade in demagoške izpade ob rojstvu »knečke Solidarnosti«. Prav tako spravljal je bil do oblasti glede papeževga obiska.

Na sliki: (teletof AP): krimsko srečanje med Brežnjevim in Jaruzelskim.

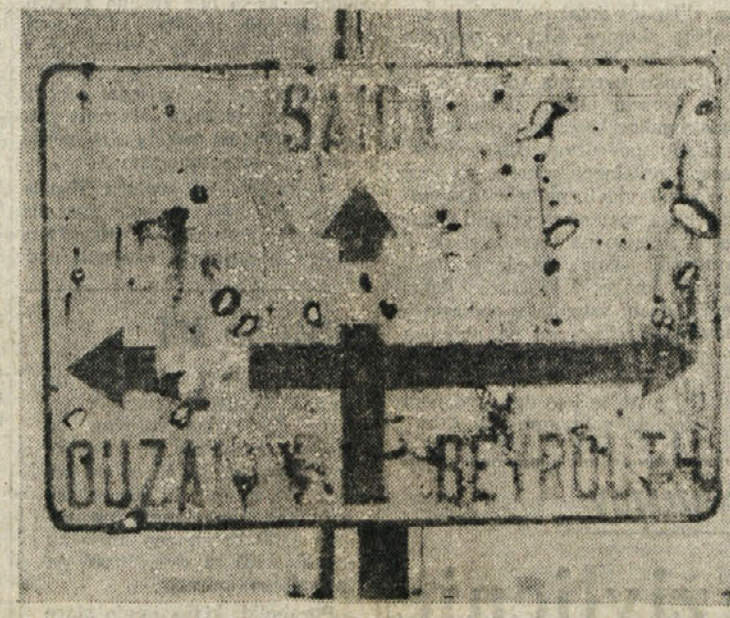
KAIRO — Na povabilo prizadetih držav bo egipčanski predsednik Hosni Mubarak obiskal v prihodnjih mesecih Španijo, Romunijo in Jugoslavijo.

RIM — Letošnji veliki šmaren je Italija prežvela vsaj navidežno bolj umirjeno kot druga leta. Ceste so terjale po prvih podatkih nižji krivni davek, je pa zato bilo več nesreč v gorah, kjer je izgubilo življenje 7 planincev, medtem ko je bilo samo med kopalci vzdolž obal Apeninskega polotoka kar 11 utopljencev. Navidezen mir na italijanskem cestnem omrežju je bržkone posledica gospodarske krize in recesije. Prepovedane razzaje so se zaradi dragega bencina skrajšale, z njimi pa so se znižale tudi ne sreče.

Kljub vsemu temu pa so prve oče turistih operaterjev navedbe pozitivne. Čeže, da je italijanski turizem dokončno prebrodil obdobje suhih krav. »Skemani Nemci« se po novno vračajo v Italijo, ki so jo zadnji dve leti obrnili hrbet. Čeže, da je bilo v Italiji za veliki šmaren kar 23 odstotkov več tujih turistov kot lani, število domačih pa se je zvišalo le za 10 odstotkov. Seveda bo končni obračun celotne turistične ne bere možen šele jeseni, a že se da, da je jasno, da Italijani spreminjajo svoje dopustniške navade.

Naval ob velikem šmarnu marsikdo ocenjuje namreč kot negativno značilnost, ko je nekajednevo letovanje zamenjalo daljše dopuste, ki si jih letos marsikdo ne more več privoščiti. Krajsi dopust pa z ekonomskega vidika ni za turistične operaterje niti tako slab, če se gosti stalno izmenjujejo, saj na krajšem dopustu v povprečju več potrosimo.

Kot vedno pa je veliki šmaren razgalil tudi slabosti italijanske turistične ponudbe. Poleg že klasične prezasedenosti omejene na pitih nekaj dni, je bil marsikateri turist v italijanskih mestih v precejšnji zagoni. Zaprtim trgovinam, redkim gostilnam in restavracijam so se letos pridružili tudi zaprti muzeji in galerije. V mesta pa turisti zahajajo predvsem zaradi zgodovinskih zanimivosti in muzejev. Tudi cene so kot običajno v teh dneh poskočile za kakih 20 odstotkov, kar ni malo, a turističnim operaterjem je uspelo, da je večina prebravila ta grenaki zalogaj brez večjega nerganja.

Prereštan smerokaz priča o srditosti izraelskih napadov na palestinsko četrt glavnega mesta Libanona (Teletof AP)

PO ČRNH PERSPEKTIVAH VLADA V RIMU OPTIMIZEM GLEDE REŠITVE VLADNE KRIZE

MANDATAR SPADOLINI BO ŠE PRED KONCEM MESECA PREDLOŽIL PERTINIJU SESTAVO SVOJE DRUGE VLADE

ITALIJANSKI GOSPODARSKI VOZLI

RIM — Zmanjšanje državnega primanjulja, ohranitev »cene« delav na razmeroma nizki ravni, znižanje obresti, boj proti davčnim utajam, energetska vprašanja, preustroj obdavčevanja: to so osrednje točke, pri katerih se mora mandatari Spadolini zaustaviti, ko obravnava vprašanja italijanskega gospodarstva za sedaj svojega ekonomsko-političnega dokumenta.

Državni primanjulj je nedvomno najtežje vprašanje, s katerim se mora Spadolini soočiti, da in še zlasti zakladni minister. Pri sestavi finančnega zakona za leto 1983 so že izdelali nekatera

stališča in določili, da bo prihodnje leto državni primanjulj znašal 63.040 milijard lir. V dokumentu je bilo tudi rečeno, da bo to možno z zvečanjem dohodkov in obojem z zmanjšanjem izdatkov, začeti se z letošnjim letom. Zmanjšali naj bi izdatke za zdravstvo in skrbstvo, povečali pa naj bi dohodke s sanacijo nekaterih gradenj in z novimi občinskimi davki na nepremičnine.

Cena dela: z odpovedjo premične lestvice od strani vseh izdatkov in nekaterih drugih manjših organizacij delodajalcev, je postalo vprašanje cene dela zelo peče. Vprašanje premične lestvice bo namreč nedvomno vplivalo na obnovitev delovnih pogojev. Od 10 milijonov delavcev, ki čakajo na obnovitev delovnih pogojev, so se doslej pogajanja začela samo za 3 milijone, medtem ko so za ostalih 7 milijonov pogajanja vezana na celovito reformo ustroja plač.

Davčne utaje so vprašanje, o katerem govorijo že vrsto let, ki doslej še ni našlo nobene konkretne rešitve. Do odprta krize je prišlo prav ob tem vprašanju, saj je odlok finančnega ministrstva v zvezi s petrolejskimi proizvodi, ki ga je parlament zavrnil, vseboval tudi določila proti davčnim utajam. V zadnjih dneh je minister Formica večkrat poudaril ta aspekt in zato ni izključeno, da bo novi Spadolinijev program vseboval radikalne ukrepe za omejitev davčnih utaj, med drugimi tudi nekatere nepopularne ukrepe, kot so na primer zapletene blaginje v vseh trgovinah.

Obrestna mera: po mnenju ministra Andreate je vladna kriza preprečila, da bi o celoti izvedli postopek za zmanjšanje uradne obrestne mere. V zadnjem času so namreč državne obveznice nudile nižje obrestne mere kot prej in to torej izključeno, da bi nova vlada v kratkem času lahko sprejela konkretne ukrepe v tem smislu.

Energetska vprašanja, ki je v Italiji nereseno že vse od prve energetske krize, to je od kipurske

vojne, je danes osredotočeno na vprašanje plinovodov, alžirskega in sibirskega. Italija je sicer izdelala obseben energetski program, ki pa ga ni nikoli izvedla. Danes se torej postavlja vprašanje obeh plinovodov. Pri alžirskem je treba predvsem določiti ceno plina, medtem ko je vprašanje sibirskega plinovoda vezano na politične probleme, predvsem na stališča ZDA.

Preustroj obdavčevanja: V bistvu je treba pregledati celotno strukturo davčne politike, tako kar za davca direktno, kot tudi indirektno davke. Največja novost bo verjetno predvsem večja avtonomija občinskih uprav, tem ukrepom pa ni bilo treba dodati spremembo ali kvot davka na osebne dohodke za oddane davce. Pač pa bo prišlo do povišanja indirektnih davkov (prav pred kratkim se je že zvišal davek na dodatno vrednost IVA) in cen javnih storitev.

Predsednika Pertinija je ob prihodu v Groeden večeraj dopolnje sprejela prava množica (Teletof AP)

Danes odločilno zasedanje vodstva PSI - Chiaromonte (KPI): Odpraviti lotizacijo v državnih podjetjih

RIM — Pred koncem meseca in vsekakor pred 5. septembrom, to je dnem, ko bo poslanska zbornica prekinila s delom zaradi zasedanja medparlamentarne unije, bo ministrski predsednik Spadolini predstavil parlamentu svojo drugo vlado. Potem ko je Spadolini izdelal svoje predloge za reformo institucij je sedaj na delu skupna strokovnjakov, ki pripravljajo ekonomsko - socialni del programa nove Spadolinijeve vlade. Že danes popoldne bo mandatari obdržali ta program slikiatom in zvezi industrije, pred koncem tedna pa bo o njem razpravljali z delegacijami petih strank bive in tudi bodoče večine. Do tedaj pa Spadolini še ni objavil teh točk, za katere seveda vlada velja zanimanje. Gotovo pa je, da bo ministrski predsednik vztrajal pri zmanjšanju stopnje inflacije za leto 1983 na 13 odstotkov. O vsem tem se bo torej Spadolini pogovarjal z delegacijami petih strank, v četrtek in petek, nakar je možno, da bo predsednik Pertiniju sporočil, da je pripravljen sestaviti svojo drugo vlado. To je večeraj potrdil sam Pertinij, ki se je vrnil na politično na Južno Tirolsko in je ob odhodu dejal časnikiarjem, da bo do sestave vlade prišlo v kratkem času.

Seveda bo prišlo do problemov prav pri sestavi vlade, to je pri izbiri ministrov in podtajnikov. Spadolini pravi, da se bo poslužil ustavnega določila, ki prepušča to nalogo predsedniku vlade in da bo ministre izbral med kandidati, ki jih bodo predlagale posamezne stranke. Seveda to ne bo potekalo brez običajnih težav.

Komunisti pa ocenjujejo Spadolinijeve predloge v uvodniku, ki ga je za današnji Unità napisal Gerardo Chiaromonte. V njem je seveda poudarjena nujnost, da delavci in sindikati sodelujejo pri politiki načrtovanja razvoja. Komunisti prav tako poudarjajo, da je treba politični veljavnost pogodb za dobavo alžirskega in sibirskega plina. Končno pa komunisti poudarjajo, da bi moral Spadolini svojim desetletnim točkam dodati še enajsto, ki naj bi predvidevala, da do imenovanja predsednikov družbe z državnoudeležbo ne pride več po strogo politični liniji, ampak ob upoštevanju sposobnosti posameznih kandidatov. Ali Spadolini ne meni, da je končno napočil čas, da se odstranijo stranski kriteriji lotizacije vodilnih mest v državnih gospodarskih ustanovah, sprašuje Chiaromonte.

Sožalje SKGZ Mitji Ribiču ob smrti matere

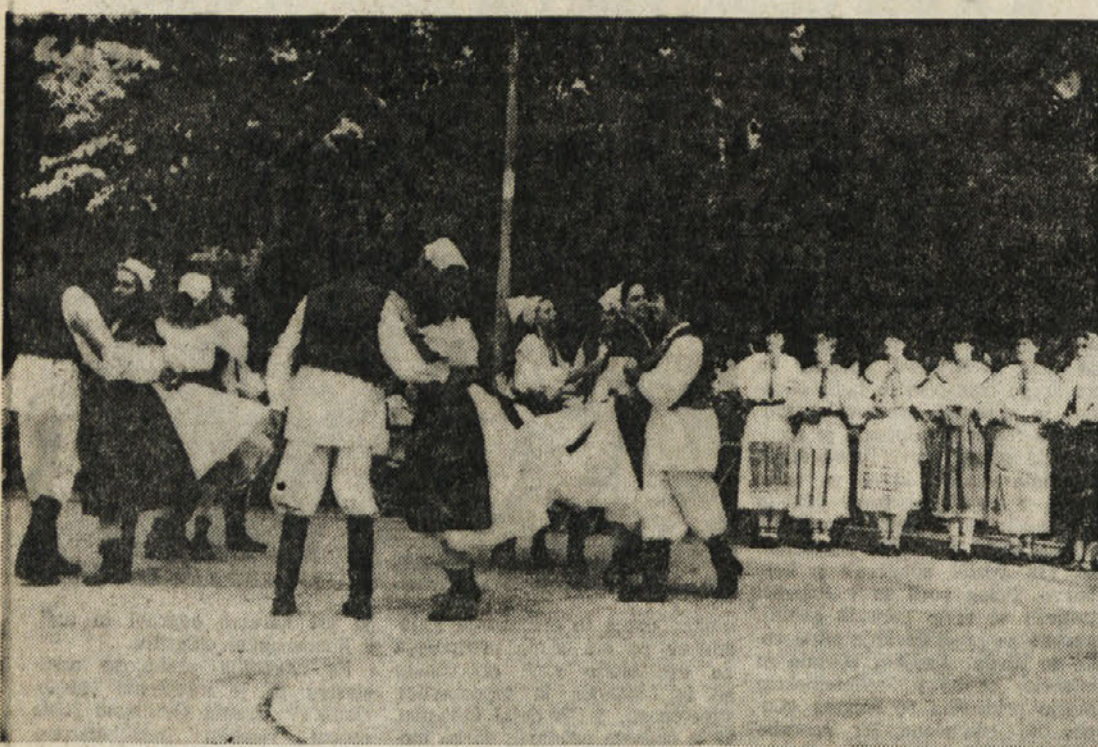
Slovenska kulturno-gospodarska zveza je ob smrti matere naslovila na predsednika Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Mitjo Ribiča naslednjo sožalno brzojavko:

Ob težki izgubi, ki Vas je prizadela, izrekamo Vam in vašemu iskreno sožalje. V najtežjem obdobju zgodovine slovenskega naroda ostane aktivistka Mami neizbrislen lik v galeriji partizanskih mater.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Nastop folklorne skupine iz Zadra navdušil obiskovalce «Tabora 82»

Zarajale so tudi najmlajše domače folkloristke - Razstavi akvarelov S. Selakovića in Doljako-
vih izdelkov umetne obrti bosta odprti do nedelje - SKD Tabor prihodnje leto v Zadar

Nastop folklorne skupine «Zadar» na nedeljskem «Taboru»

Na vrtu prosvetnega doma na Opčinah se je v nedeljo zaključil tradicionalni «Tabor», ljudsko - kulturni prireditelj, ki jo že vrsto let organizira SKD «Tabor» in ki je letos doživela še posebej uspeh. Stevilni gostje so si v dvorani doma lahko ogledali kar tri razstave, in sicer izbor akvarelov zadarskega umetnika S. Selakovića, razstavo izdelkov umetne obrti Bogomile in Alberta Doljaka (v zvezi s tem naj zabeležimo, da bosta razstavi trajali še do nedelje, 22. avgusta, ter si ju bomo lahko ogledali vsak dan od 18. do 20. ure) ter razstavo knjig, plošč in glasbenih kaset. Osrednja kulturna točka zadarske dne letošnjega Tabora pa je bil nastop folklorne ansamble «Zadar» iz istoimenskega dalmatinskega mesta.

Kakor nam je med pripravi na nastop povedal njen umetniški vodja ing. Kelviš, predstavlja folklorna skupina, ki je nastopila na Opčinah (skupno 32 ljudi), je del folklorne - vokalnega ansambla «Zadar», ki obsega dve pionirski, dve mladinski in dva orkestrska, skupno torej okrog 200 izvajalcev narodnih pesmi in plesov. Skupina, ki jo sestavljajo pretežno dijaki, visokosolci in mladi delavci in ki ima v repertoarju pesmi in ples iz vse Jugoslavije, je to pot prvič nastopila na Tržaškem, sicer pa ima za seboj bogato turnejsko tradicijo z nastopi v Anconi, Reggio Emilii (s tem mestom je Zader pobratena) in v Gorici, pa še v Avstriji, Zahodni Nemčiji, Franciji, Belgiji, Švedski in Madžarski. «Za vaše bralce napišite - nam je dejal ing. Kelviš - da smo vsi navdušeni nad sprejemom, ki smo ga bili deležni na Opčinah, kjer smo bili tudi gostje pri posameznih družinah in kjer smo se počutili kot doma. Veseli nas, da nam bodo člani SKD Tabor prihodnje leto vrnil obisk in sami nastopili v Zadru. Pa še na nekaj bi rad opozoril, in sicer na globok vtis, ki ga je naredil na nas vse, posebno pa na mlajše člane naše skupine, obisk Ržane.»

Pogovor se je tu zaključil, ker je predsednik SKD Tabor Stanka Hrovatin že najavljala po zvočnikih nastop dalmatinskih folkloristov, kar torej je toplo pozdravila v imenu družine. Pred številno publiko pa so najprej zarajale najmlajše folkloristke «Tabora», ki so tako pozele prvi aplavz. Navdušenje gledalcev pa se je nato začelo stopnjavati ob močnejši izvajalnih zadržkih ansambla, ki je v okviru celovečernega sporeda nanizala izbor medijumskih, banatskih, gorenskih in drugih plesov, tri vmesne vokalno-instrumentalne točke pa so razveselile publiko s slovenskimi, dalmatinskimi in italijanskimi pesmimi. Skratka spored, ki je povsem zadovoljil vse prisotne in potrdil zaslužne sloves «Zadrovce».

Po kulturnem sporedu pa se je «Tabor 82» nadaljeval do poznega, ob prigrizku in dobri kapljici v prijetnem večernem hladu in ob zvokih ansambla «Taims».

Trgovci napovedujejo nove običutne podražitve živil

Čas povratka z dopustov je, žal, tudi čas podražitev. Trgovci na drobno napovedujejo za september, na osnovi sedanjih cen na debelo, podražitev testenin, olivnega olja, pršuta, sira, zelenjave, slaščic, likerjev in mleka. Gre za podražitve, ki se sudejo od dveh pa do 20 odst. Pač pa bi se morala nekoliko znižati - tako pravijo - cena masla in moke.

Kot rečeno, bi morale nove podražitve nastopiti v začetku septembra. Po teh računih naj bi se testenine podražile za 8 do 8,8 odst., oljivo olje za 3 do 4 odst., pršut za okrog 2 do 3 odst., parmezani za 3 do 4 odst. (v prihodnjih mesecih pa so na vidiku mnogo bolj občutne podražitve), pivo za 15 do 19 odst. (zaradi novega davka), mineralna voda in sadni sokovi za 5 odst., konzerve za 9 - 10 odst., slaščice za 7 do 9 odst. zaradi podražitev sladkorja, margarin za 5 odst., mleko za 3 do 4 odst., za zelenjavo se pa predvideva splošna podražitev.

KPI bo na deželi skušala preprečiti oblikovanje enobarvnega odbora KD

Komunistični predstavnik postavlja vrsto vprašanj socialistični stranki - Deželno vodstvo vsedravnne zadrzne zveze izraža globoko zaskrbljenost zaradi odprtja krize

V pričakovanju, da bi pogajanja za rešitev krize na deželi prešla v odločilno fazo, je v tem počinškim obdobju močnejše zabeležiti izjave političnih predstavnikov posameznih strank, ki jih javnosti posredujejo ali s tiskovnimi poročili ali pa s članki na strankinih glasilih. V njih obravnavajo sedanjí politični položaj na krajevni ravni, glavna pozornost pa je posvečena vprašanju krize na deželi oziroma raznim možnostim za njen razplet.

Vseh teh problemov se je v nedeljski številki komunističnega dnevnika «Unità» dotaknil načelnik svetovalske skupine KPI v pokrajini svetovetu Ezio Martone. V svojem članku uvodoma ugotavlja, da ni še povsem utihnil odmev izjav predstavnikov krščanske demokracije, ki so napovedovali odstop Comelijevega deželne odbora, ko je že bilo jasno videti namene demokristjanskega manevra: prisiliti laične sile, predvsem pa socialiste, da bi spremenili svoja dotedanja stališča: ali omogočiti krščanski demokraciji, da bi vstopila v občinski in pokrajinski odbor, ali pa oblikovanje enobarvnega odbora na deželi, ki bi ga sestavljali sami predstavniki KD in to leto dni pred novimi deželnimi volitvami.

V nadaljevanju svojega članka nadalje piše, da so komunisti na nedavnem sestanku s strankami laičnega in socialističnega pola pod-

Tako je bilo enotno stališče demokristjanskega vodstva, piše še Martone, v predvidevanju na odobritev zakona št. 546 «bis», ki predvideva nakazilo v višini okrog 2.900 milijard lir za dokončno obnovo od potresa prizadete Furlanije, za gospodarski razvoj goratih predelov, za razvoj Trsta in Gorice in za razvoj nižinskega predela Furlanije. To bi seveda bila zlata priložnost za KD v volilni kampanji, v kateri bi se lahko na tak način izkazala, piše še Martone, kot razdeljevalka finančnih sredstev, ki so bila zbrana z napornimi števili političnih sil, predvsem pa komunistov. Prišla pa je vladna kriza z možnostjo predčasnih volitev, ne da bi senat odobril zakon št. 546 «bis»; Martone zato ugotavlja, da bo morala KD morda spremeniti svoj manevar.

V nadaljevanju svojega članka nadalje piše, da so komunisti na nedavnem sestanku s strankami laičnega in socialističnega pola pod-

Opozorilo ACT

Vodstvo ACT opozarja, da so s 1. avgustom stopile v veljavo nove cene vozovnic na mestnih avtobusih, ki znašajo, kot je znano, 300 lir za en osek, 600 za dva in 900 za tri. Abonmaji pa stanejo po novem 8.000 lir za eno linijo ali osek, 9.000 za dve, 10.000 pa za celotno omrežje.

Porabniki, ki še imajo stare vozovnice ali abonmaje, jih lahko z doplačilom razlike zamenjajo z novimi v UL Genova 6 od 8. ure do 11.30, v UL Svevo 4 od 9. do 13. ure, pri miljski avtobusni postaji od 7. do 19. ure in pri openski remizi od 7. do 19. ure.

Vodstvo ACT obenem opozarja uporabnike, da bodo odslej na račun potnikov, ki bi imeli zastarele vozovnice ali abonmaje, strogo aplicirali obstoječe predpise.

Črtali izredno krhkost sporazuma z Listo za Trst na krajevni ravni in pa dejstvo, da se laiko-socialisti niso hoteli lotiti razprave s komunisti o možnosti oblikovanja večinskih odborov za upravljanje mesta. Na tem sestanku so komunisti nadalje laiko-socialistom skušali razložiti, da šestčlanska deželna večina preživlja krizo in da je zato mino, da se zamenja. Predstavljali laiko-socialistov pa so odgovorili, da je deželni odbor pravilno opravljal svoje delo, kar je opozorilo deželno krizo, je bila le rešitev, ki je bila izbrana za Trst. Po Martonejevem mnenju je taka pozitivna ocena o stari večini zelo rena stvar, tudi zato, ker močno pomaga manevaru KD. Komunisti pa so svoje strani potrjujejo obvezo, da bi premagali skušnjave take «preambule» KD, ki teži za tem, da bi na deželi prišlo do sestave enobarvnega odbora.

Martone nadalje ugotavlja, da je v sedanjem trenutku potrebno vsaj

nekaj jasnosti, predvsem med strankami levice; sprašuje se zato, če socialisti, ki v Trstu računajo na pet občinskih in dva pokrajinska svetovalca, lahko mislijo, da bi udomačili Listo za Trst, ki šteje dvajset občinskih in devet pokrajinskih svetovalcev, ne da bi enotno sodelovali s komunisti. Kar se pa tiče dežele - se ob koncu še sprašuje načelnik svetovalske skupine KPI v pokrajinskem svetu - je moč misliti, da bi socialisti lahko uveljavili svojo vlogo, ki bi ne bila podrejena krščanski demokraciji, ki lahko računa na 26 svetovalcev, s svetovalsko skupino, ki šteje le pet predstavnikov?

V zvezi z odprtjem deželne krize je tiskovno sporočilo izdalo tudi deželno vodstvo vsedravnne zadrzne zveze; v njem izraža globoko zaskrbljenost, obenem pa poudarja, da odprtje krize v tem posebnem momentu paralizira velik del F.J.K. predvsem pa paralizira odobritev tistih ukrepov, ki jih gospodarske in družbene sile še dalje pričakujejo, da bi zajele krizni položaj, ki je zajel deželo.

● Zaradi dopustov je od 1. do 31. avgusta zaprt tržaški pokrajinski urad branila pravice državljanov.

Tranzit avstrijskega lesa ponovno priklicati v Trst

Deželno odposlanstvo je vodil predsednik deželne zveze trgovinskih zbornic Lupieri - Za večje sodelovanje v turizmu

Na mednarodnem lesnem sejmu v Celovcu je bil včeraj na sporedu «uradni dan Furlanije - Julijske krajine». Naša dežela je namreč tudi letos prisotna na tej pomembni specializirani prireditvi, na kateri je pripravila razstavo izdelkov tukajšnje stolarske industrije. Uradnega dneva se je udeležilo širše gospodarsko odposlanstvo iz Furlanije - Julijske krajine, ki ga je vodil predsednik deželne zveze trgovinskih zbornic Lupieri.

Odposlanstvo se je med svojim bivanjem v Celovcu sestalo s predsednikom koroške dežele Wagnerjem, s predsednikom koroške gospodarske zbornice Baurechtom in z drugimi gospodarskimi vodstvi. Po skupnem ogledu deželnega paviljona je bila tradicionalna tiskovna konferenca, na kateri so prisotni obravnavali vrsto vprašanj skupnega interesa, predvsem pa seveda problema, ki zadevajo lesno trgovino med Italijo oziroma našo deželo in Avstrijo.

V tej zvezi so poudarili, da italijansko tržišče absorbira vsako leto do 60 do 70% celotnega izvoza avstrijskega rezanega lesa iglavcev ter nekoliko manjše količine listavcev. Tranzit avstrijskega lesa čez Trst pa danes še zdaleč ne dosega količin, ki so bile še pred časom

nekaj običajnega. Na tem področju bi bilo torej treba nekaj ukreniti, da bi se ti pomembni blagovni tokovi vrnil v tržaške pomole. Kar zadeva trgovinsko poslovanje med našo deželo in Avstrijo, so na konferenci za to specifično področje ugotovili, da je v triletnju 1978-80 Avstrija dobavila naši deželi - v kateri se kar 1360 podjetij bavi s predelavo lesa - za 82,3 milijarde lir lesa, iz naše dežele pa uvozila za 18,3 milijarde lir proizvodov lesne industrije in obrti, predvsem stolov raznih oblik in konstrukcij. Tudi na tem področju bi se sodelovanje lahko še znatno pospešilo.

Nadaljnja vprašanja, ki so jih našli na konferenci, so se nanašala na prometne zveze med našo deželo in Avstrijo ter na sodelovanje na področju turizma, zlasti v okviru tako imenovane Delovne skupnosti Alpe-Adria. «Današnje dežele v Celovcu se je sinoči zaključil s tradicionalnim sprejemom.

Pisma uredništvu

Sirešice na slovenskih imenih v telefonskem imeniku Spost. uredništvo.

Pred nekaj tedni sem dobil na dom novorojenega imenika. Šele pred kratkim sem našel toliko časa, da sem ga temeljito prebrskal v iskanju tistega, kar me je najbolj let žul: namreč sirešice na slovenskih imenih. In po dolgem brskanju sem končno našel strešico, ki je menda edina - če nisem kakšne spregledal - na imeniku. Srečni «lastnik» te edine sirešice je deželni svetovalec dr. Drago Štorka. Ker tudi moj priimek vsebuje strešico, se seveda sprašujem, ali bom moral kandidirati na prihodnjih deželnih volitvah, da bo moja ime na imeniku pravilno zapisano. Morda pa bi sam dr. Štorka - tudi kot član večine, ki upravlja našo deželo - lahko nastopil pri ravnanju telefonske družbe in posredoval, da bi njegova strešica v prihodnjem telefonskem imeniku ne bila več tako osamljena. Marsikateri Slovenec bi mu bil za to hvaležen.

V. M. (sledí podpis)

O prepovedi vožnje po dolini Glinščice

Splošnovarno uredništvo, prejšnjo soboto sem se odpravil na izlet v Glinščico in sem ob splošvarjanju velike table, ki jo je splošnovarni občinski uprava, postavila na trgu v Boljuncu. Potem ko sem se sprehodil po tej naši prelepi dolini, sem ostal nemalo presenečen, ko sem ob povratku ugotovil, da je bilo pri kategorizaciji Premuda polno avtomobilov, katerih lastniki se očitno niso zmenili za prepoved vožnje v predpisanih in prazničnih dneh. Sprašujem se, ali imajo smisel take prepovedi, če ni istočasno zagotovljena, da se spoštujejo. Ne gre toliko za tistih nekaj minut hoje po asfaltni cesti, gre za načelo. Morda bi bilo prav, da bi občina poskrbela, da bi bila prepoved vožnje splošvarjana, v nasprotnem primeru pa naj tablo kar odstranijo, drugače se bodo čutili tisti redki izletniki, ki se še držijo predpisov, opeharjene.

S spoštovanjem (sledí podpis)

Zaključen partizanski praznik v Prečniku

Na lepem prireditvenem prostoru v Prečniku se je sinoči zaključil 6. partizanski praznik, ki ga je priredil krajevni pripravljalni odbor za postavitev spomenika, adlim v NOB. V nedeljo popoldne je na prazniku nastopila nabrežinska godba na bala, ki jo vodi Stanko Mislej, isti dan pa je bilo v jutranjih urah na sporedu tekmovalstvo s skriami. Tako v nedeljo, kot sinoči pa so se lahko mladi in manj mladi pari zavrteli ob prijetnih zvokih ansamblu Lords in Devils.

Kmetijsko na«zorništvu za tržaško pokrajino obvešča, da je te dni stopil v veljavo deželni zakon št. 79 z dne 27. novembra 1981, po katerem bo «čelna uprava s posebnimi prispevki na račun kapitala podpirala gojenje mediteranskih kultur. Na Tržaškem pride v poštev gojenje oljke ter bo deželna uprava kmetski, ki namerava urediti nove oljčne nasade ali pa nadomestiti stare nasade z novimi, priznala pomoč v višini 70 odst. predvidenih stroškov. Za vse informacije naj se zainteresirani kmetje oglašijo v uradnih kmetijskega nadzorništva v UL Milano št. 19.

Tiho nas je zapustila naša predrag

JOSIPINA CERKVENIK por. VOLPI (VOUK)

Pogreb bo jutri, 18. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Ani.

Zalostno svetlo sporočilo: mož Pavel, sestra Olga, svakinji Pina in Karla, nečaki ter drugo sorodstvo

Trst, Ljubljana, Beograd, 17. avgusta 1982

VELIKI ŠMAREN V ZNAMENJU SONCA IN IZLETOV

Po vročem dopustu se življenje vrača na svoje vsakdanje poti

Marsikje so že začeli delati - Hudo pripeko zamenjali oblaki

Mesto se je kmalu izpraznilo in že v zgodnjih jutranjih urah so kolone avtomobilov zapuščale Trst v smeri morja in hribov. Veliki šmaren je tudi letos potrdil staro tradicijo izletov in ponudil običajne sile. Mestne ulice so popolnoma prazne, vzdolž obale pa se gnete že kar preveliko število ljudi. Velika pripeka (Trst je bil po Rimu najbolj vroče mesto) je v nedeljo dodala svoje, tako da je masovni beg spominjal na prizore iz kakega filma iz serije o katastrofah. No, primera je vsekakor prelihana, kadar pa se je v nedeljo peljal po najvažnejših poteh, ki peljejo iz Trsta, verjetno ni užival, ampak je v razbujenem avtu sanjal, kako lepo bi bilo, če bi lahko poletel naravnost v šumeče morske valove. Pa ne v naše morje, ki je s svojimi 26. stopinjami prava luža.

Po Krasi je bilo veliko prometa in to ves dan, vendar gmajne, ki so že čisto rumene od suše, niso privabile veliko ljudi. Sprehod pot mirakom pa je lahko izletnik ponudil bitko s soncem, ki je postala ostra in nevarna. Dreve je skoraj kot v jeseni in zlahka si videl srne, ki iščejo šope zelene trave v kaki kotanji, ki je suša še ni preveč ogzala. Sem pa tja se raz-

prostirajo dolga pogorišča in dokazujejo, kako sta suša in nepredvidnost ljudi nevarni za Kras. In vendar ima tudi ta Kras, ki se bori, svoj čar in veličastni sprehod ni bil brez pomena.

Drugačno vzdušje je vladalo na raznih sagrah, kjer ni manjkalo ne veselja in ne osvežilne pičice. Praznik se je zaključil pozno ponoči, saj so se ljudje vračali domov skoraj vso noč. Včeraj pa se je ritem življenja pričel spreminjati. Počitnice gredo h koncu. Marsikateri industrijski obrat so že odprli. V pristanišču so pričeli s polno paro. Ob pomolih so raztovarjali 12 ladij. Precej je premožnega prometa, pričakujejo pa tudi ladje, ki so natovorene z lesom.

Po končanem dopustu bodo tako prišle ponovno na vrsto številne skrbi, ki tajejo gospodarstvo in s tem številne delavce in njihove družine. Letos, resnici na ljubo, so bile skrbi že kar del počitniške oreme, tako da je težko zapisati, da bo povratek domov in na delovno mesto poskrbel za neljuba presenečenja.

Včeraj se je spreminjalo tudi vreme. Pooblačilo se je, čeprav je bila vročina v jutranjih urah ne-

znosna. Prvi dež bo verjetno odplnil zareče poletne dni, da bomo pričeli misliti na jesen. V trgovinah z oblaci že prihajajo pošiljke za jesensko garderobo, kmalu bodo tudi v izlozih topljša krila in puloverji zamenjali kopalne obleke in srakčke, ki so rahle kot morska pena.

Industriji iz F-JK o ukinjenih ustanovah

Zveza industrijev iz Furlanije - Julijske krajine izraža začudenje in globoko zaskrbljenost zaradi odloka, ki ga je vlada nedavno odobrila, ki se nanaša na dejavnost vsedravnne zadrzne zveze nad gorilnimi napravami (ANCC) in vsedravnne ustanove za preprečitev nesreč (ENPD); ti dve ustanovi sta bili namreč ukinjeni, komisarjem pa, ki sta bila imenovana za njuno likvidacijo, je bilo dovoljeno, da nadaljujeta do prvega decembra z njuno dejavnostjo na osrednjih sedežih v Rimu in na nekaterih drugih perifernih sedežih.

Med temi pa ni nobenega - ugotavlja zveza industrijev iz F-JK - ki bi svoj sedež imel z našo deželo. Najbližja sedeža sta sedaj v Benetkah za ANCC in v Bresciji za ENPD, medtem ko sta bila prej tudi v Trstu in v Vidmu.

Obvezno cepljenje psov v tržaški občini

Dne 31. avgusta zapade rok za obvezno cepljenje psov v tržaški občini proti gozdni steklini. V istem roku je treba cepiti tudi govedo, ovce, koze, konje in ose. Pse - močnejše brezplačno cepiti pri pesjakih KZE v UL Orsera 8 vsak delavnik od 9. do 12. ure, pri vodstvu občinske klavnice v UL Macelli vsak delavnik od 9. do 12. ure. Psi morajo imeti nalogobnik. Po cepljenju bodo izdali posebno potrdilo, ki ga bo treba shraniti v primeru kontrol.

Kdor ne bo izpolnil teh obvez do 31. avgusta, bo prijavljen sodnim oblastem.

● Podjetja, družbe in gospodarske organizacije bodo morale do 24. septembra letos poravnati prispevke, ki pripadajo trgovskim zbornicam.

Huda prometna nesreča v Nabrežini

V nesreči sta bila ranjena domačina Alessandro Orzan in Giorgio Zaccaria

V noči med nedeljo in ponedeljem se je v Nabrežini pripetila huda prometna nesreča, v kateri sta bila hudo ranjena dva mlada domačina. Žrtvi nesreče sta 24-letni pomorščak Alessandro Orzan (Nabrežina kamolomni 25) in 24-letni delavec Giorgio Zaccaria (Nabrežina 83), ki sta se približno ob treh ponoči z avtom vračala iz krajskega dopusta v bližnji Istri. Avto simca 1800, ki ga je upravljal Zaccaria, je na nevarnem ovinku v višini trgovine z izdelanimi Terčoni silovito trčil v zid in kot menijo nabrežinski karabinjerji, ki vodijo reševsko o nesreči, je treba trenje pripisati utrujenosti voznika.

Orzana in Zaccario so z rešilcem Rdečega križa takoj pripeljali v tržaško bolnico, kjer so ju sprejeli nevrokirurški oddelku. Hujše poškodbe je zadobil nesrečni Orzan, ki se je močno udaril v glavo ter utrpel zlom stegenice, zanj so si zdravilni pridržali prognozo. Sofer avtomobila Giorgio Zaccaria, ki je utrpel udarec v glavo, pa bo ozdravel v približno dvajsetih dneh.

● Avtomobil v avtobus: osem potnikov ranjenih

Na križišču med ulicama Mazzini in S. Spiridione se je sinoči, nekaj po 19. uri, pripetila prometna nesreča, v kateri je bilo lažje ranjenih kar osem oseb. Nesrečo je zakrivil avtomobil, ki je prežil rdečo luč se-

maforja ter zapeljal na UL Mazzini, prav v trenutku ko je privozil avtobus proge 8. Trčenje je bilo izogibno, v nesreči pa so bili ranjeni potniki avtobusa: 79-letna Francesca Rauts, 45-letni Matteo Lorus, 82-letni Cristoforo Lantini, 76-letni Angelo Berolo, 70-letna Berta Spizzimiglio, 52-letna Rosalia Baltea, Francesca Gaspeggia ter sofer avtobusa 37-letni Claudio Gobella.

Zaključek natečaja «Poezija na trgu»

Goričanka Valeria Marzini je s poezijo v dialektu «Bora de marzo» zmagala na osmi izdaji natečaja «Poezija na trgu», ki jo je priredila miljska letovišcarska ustanova s sodelovanjem z miljsko občino. Od 232 poezij 11 avtorjev so k finalu prepuščili petnajst stvaritev, med katerimi je ljudska žirija izbrala najboljšo. Na drugo mesto se je uvrstil Amerigo Visintini iz Ronk, na tretje pa Giovanni Maria Basso iz Orsarie v videmski pokrajini.

Vlomilcem ni uspelo odpreti železne blagajne

Iz zlatarne so vseeno izmaknili številne ure in ogrice v vrednosti več milijonov lir

Velikošmarne počitnice so od nekdaj predstavljale pravo polsostico za vlomilce in podobne nepridiprave, ki so v odsotnosti lastnikov «obiskovali» tako stanovanja kot raznovrstne trgovine. Na srečo pa smo v našem mestu zabeležili padec številnih vlomov v počitniških mesecih, za kar imajo zaslugu predvsem varnostni organi, ki so prav v teh dneh okrepli budnost in tako preprečili marsikatero kaznivno dejanje. Očitno pa so nekateri še menjaja, da je veliki šmaren najboljša priložnost za mašten, seveda ilegalni zaslužek.

Vlomilci, ki so baje v noči med soboto in nedeljo vtrli v zlatarno 46-letnega Ivone Clementija v UL Udine 51, pa vsekakor ne morejo biti popolnoma zadovoljni s plenom. Za vlomilski podvig so gotovo zamudili več ur, pri najlepšem pa jim ni u-

spelo z varilno napravo odpreti velike železne blagajne. Zlikovci, ki so bili najbrž še neizkušeni v tem «poklicu», so najprej vtrli v prazno stanovanje nad zlatarno in nato potrpelivo iztržili veliko luknjo prav nad železno blagajno, na noben način pa je niso mogli odpreti, kljub temu, da so razpolagali s sodobnim orodjem. Na koncu, ko so spoznali, da je bil ves njihov trud zaman, niso hoteli domov praznih rok in so iz zlatarne odnesli več zabojev z urami in ogricami, ki so jih ljudje prinesli v popravilo.

Vlom je včeraj jutraj prijavil policiji eden izmed sinov lastnika, ki ni znal povedati, kakšna je točna vrednost ukradenih dragocenosti. «Gotovo gre za več milijonov lir», je Ivone Clementi nato povedal preiskovalcem, epokakati moram na sinovo

vrnitev iz dopusta, saj samo on točno ve za vrednost ukradenih ur in ogric!» Pri tem naj omenimo, da so agenti letetečega oddelka tržaške kvesture zaplenili varilni aparat in drugo orodje, ki so ga vlomilci pustili v zlatarni, verjetno razočarani, ker ga niso znali dobro uporabiti.

Na Sardiniji ukradli ogrlice Tržačanin

Sardinija bo verjetno ostala dolgo v spominu 18-letne tržaške študentke Sare Tauer, ki so jo včeraj okradli v turističnem središču Santa Teresa di Gallura. Dekle se je mirno sprehajala na ulici, ko sta se približala neznanca in ji s silo odtrgala dragoceno ogrlico. Skoraj odveč pa je napisati, da sta zbežala in da ju sedaj policija vneto išče. Tauerjeva je dospela na otok pred dnevi.

Tako je bilo na veliki šmaren...

Objavljamo sliko, ki sta tipični za veliki šmar in ki ju je v nedeljo (praznik je na žalost sovpadal z nedeljo...) posnel naš fotograf. Mesto je kot po usodni izselitvi, meščani pa se gnetejo ob obali, da se zdi ogromen podanski tramvaj.

Razstave

V galeriji TK - Ul. sv. Franciska 20 razstavlja kipar Janez Lenassi. V prostorih TKB - Ul. Filbi 10 razstavlja svoja novejša dela slikar Tomo Vran.

Čestitke

Zanimljivi in Pavlu Križmančiču se pridružila proročnica PETRA. Oba greče in zdravila v življenju i želijo teta Danica ter Jan in Jas.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 17. avgusta RADIJOV
Vreme vidi ob 6.07 in zaton ob 6.11 - Dolina dneva 14.04 - Luča vidi ob 3.39 in zaton ob 19.26.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Matko Pauluzzi, Jana Krme, Roberta Maxia, Katia Peruzzo, Amelia Lorusso.

UMRLI SO

UMRLI SO: 76-letna Elda Montu-
v. Rebeni, 76-letna Giuseppe-
v. Ledovici, 75-letna Maria Mi-
v. por. Babich, 100-letni Niole Ce-
v. 62-letni Mario Zotti, 43-letna
v. Delise por. Giugovaz, 68-let-
v. Norma Bacci por. Vascotto, 78-
v. Giuseppe Petrucci, 82-letna Giustina
v. Scussolin, 86-letna Enrica Sar-
v. Trebbi, 78-letni Ferdinando
v. 83-letna Elisabetta Pitello
v. Ramzatto, 100-letna Elvira San-
v. di Selinger.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35,
v. Primorski dvorci 117, Ul. Combi
v. 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30
v. Largo Pieve 2 in Borzni trg 12.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Largo Pieve 2, Borzni trg 12,
v. Presek, Zavlj.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228.124, Hazovica:
tel. 228.165, Opčine: tel. 211.001;
v. Presek: tel. 225.141; Božje polje:
tel. 225.506; Nabrezina: tel.
20.121; Sesljan: tel. 209.197; Zavlj:

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Služba služba od 21 do 8 ure
v. tel. 732.627, predpraznična od 14 do
v. tel. ure in praznična od 8 do 20
v. tel. 68.441.

KVOTE ENALOTTA

12 - 20.583.000 lir
14 - 683.900 lir
16 - 61.200 lir

Kino

Ariston 21.15 «1997: Fuga da New
York», K. Russel, D. Pleasance.
Eden 18.00 «Dalla Cina con fuo-
re».

Ritz Zaprt za počitnice.

Gratificelo 17.30 «Culo e caniccia».
R. Pozzetto.
Fenice 17.00 «Peccati a Venezia».
Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nazionale 16.00 «Alfa blu». Prepove-
dan mladini pod 18. letom.
Mignon 16.30 «Mezzogiorno e mezzo
di fuoco».

Filodrammatico 15.00-22.00

«Giochi erotici delle sexi femm». Prepove-
dan mladini pod 18. letom.
Aurora 17.00 «Excalibur». N. Terry.
Cristallo 17.30 «Agente 007: dalla
Russia con amore». S. Connery.
Moderno 16.30 «Alien 2 sulla terra».
Capitol 17.00 «I fischissimi». D. Aba-
tantuono.

Lumiere Zaprt za počitnice.

Radio 15.30 «Porno squillo schoops».
Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 15.00 «Fobia». Pre-
povedan mladini pod 14. letom.

FC PRIMORJE

SE ZAHVALJUJE
Bruno Pertotu in Danilu Pun-
tariju za opravljeno prostovoljno
delo na športnem igrišču na
Proseku.

Prispevki

Ob praznovanju zlate poroke Ane
in Mičeta Kralja darujeta Bruno in
Miro Kralj 10.000 lir za cerkev sv.
Andreja v Trebbi.

V spomin na obletnico smrti ma- tere Alojzije in bratov Pinota, Ma- riota in Angela Zupanciča daruje ih oziroma sestra Alojzija 20.000 lir za SZ Bor.

V spomin na draga Alojza Star- ca darujeta Angela in Alojz Cijak 50.000 lir za Dijsko matico.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE

Namesto cvetja na grob Marije
Skabar vd. Germani daruje Pavlina
Skabar (Repen 97) 10.000 lir.
Namesto cvetja na grob Julije
Križmančič daruje Kristina (Opčine)
5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Skabar vd. Germani darujeta Ivana Purič (Repen 82) in Julija (Col 21) 15.000 lir.

Ob praznovanju zlate poroke Ane in Mičeta Kralja darujeta namo- stevka Lidia in Gabriella Cuk 20.000 lir. V isti namen daruje Rosa Kralj 5.000 lir.

Ob 16. obletnici smrti Josipa Al- bertija daruje žena 10.000 za pevski zbor F. Prešeren in 10.000 lir za Zvezo borcev - Boljune.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ KRIZA

V spomin na pok. strica Henrika
Stefančiča daruje nečakinja Meri
Košuta 50.000 lir.
V spomin na Tiberija Ruchina da-
rujeta Silvana in Elena 20.000 lir.
Ob rojstvu hčerke Petre daruje
družina Križmančič (Padriče 39)
100.000 lir za K. D. Slovan.

Obvestilo

Primorskega dnevnika
Obveščamo vse organizacije,
društva in posameznike, da
sprejemamo oglase, male ogla-
se, čestitke, raznovrstna obe-
stila, daruje in orispevke itd.,
vsak dan (razen nedelje) samo
od 8.30 do 14.30. Po tej uri jih
ne bomo več sprejeli.

Nesprejemanje pa ostane ur- nik za sprejemanje osmrtnih in sožalij (8.30-22.00)

Prosimo za razumevanje.

Mali oglasi

telefon (040) 79.46.72
OSMICO je odprl Alojz Kante v Pra-
pro št. 18. Toči belo in črno vino.
FC PRIMORJE zaposli hišnika na
športnem igrišču na Proseku. Te-
lefon 040/225945.

SPECIALIZIRANA delavica išče za- poslitev kot prodajalka v trgovini z oblačili. Telefon 040/228813 od 16. do 18. ure.

V NEDELJO, 8. avgusta, je bila v Bazovici izgubljena zlata zapesni- ca. Poštenemu najditelju nudim nagrado. Telefon 040/226386.

OSMICO je odprl Miro Zigon v Zgo- niku. Toči belo in črno vino.

FIAT poverjeni predstavnik

GRGIČ

PADRIČE - Trst - Tel. 226.161
Prodaja novih avtomobilov
in servis.

KUPIM knjige za prvi razred po- klicnega zavoda - oddelek za monterje TV. Telefon 040/743784.

PRODAM nove knjige za prvi letnik klasičnega liceja in prvi letnik vzgojiteljske šole. Telefonirati od 13. do 14. ure na št. 040/774581.

PRODAM knjige za prvi razred po- klicnega zavoda - oddelek za ke- mike. Telefonirati v dopoldanskih urah ali od 19. do 20. ure na št. 040/226264.

ISCEMU za sodelovanje samostojne- ga računovodja ali ekonomista. Po- nudbe poslati na upravo Primor- skega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Novi urad».

DRAGULJI

Giacelli Giorgio
Capo Di Piazza 2
Trst
Tel. 61607

KAKO SO LJUDJE PREŽIVELI POČITNICE

Tisoči ljudi na plažah in v Trnovskem gozdu mnogi pa so se odžejali v podeželskih gostilnah

Na Lokvah so bile ob veliki udeležbi občinstva tekme
oslov - Kar precej zasoljene kazni kršilec prometa

Vrhunski dan poletnih počitnic, veliki šmar - ferragosto, so Goričani preživeli kot se na tak praznik spodobi. Mnogi so že navsezgodaj šli z avtomobili in motorci v Gradež, Tržič, Sesljan, Lignano. Na jadranske plaže torej. Tam se je seveda trlo ljudi, vožnja z avtomobili je bila do teh krajev naporna, saj je bilo treba marsikdaj voziti počasi v kolonah. Na avtocesti je bilo tudi polno vozil z tujo registracijo, ki so se se vračala proti domu na evropskem severu.

Veliko ljudi je šlo v Trnovski gozd. Mnogi so šli tja gor, da bi v hladu prebili v dolini vroč dan. Gostilne so bile za to priliko odprte in polne gostov. Popoldne pa je bila cesta iz Solkana do Lokvi polna avtomobilov, saj se je nad pet tisoč ljudi zbralo na Lokvah, kjer so bile tekme oslov. Tekmovalci so prišli iz vseh krajev Primorske. Bilo jih je nad dvajset. Bilo je kot na kakšnem rodeu. Oslčki so pod spretnim vodstvom svojih gospodarjev tekli pred publiko, ki jih je bodrila. Marsikdaj se je osliček tmašto ustavil in ni hotel naprej. Zmagovalec je dobil 7.000 novih dinarjev in je s svojim osličem prav zadovoljen odromal domov. Po tekmah se je številni publiki pokazal še znani slovenski humorist Jaka Šraufcinger.

Mnogi so ostali doma in po mestu si videl precej pešcev in kolesarjev, ki so bili enkrat toliko gospodarji v mestu. Precej dele so imele gostilne, bari, sladolepne in prodajalci lubenice.

Tudi včeraj je bila podoba mesta na pol počitniška. Zaprtje so bile vse trgovine, zaprti so bili številni uradi. Delali so le v nekaterih državnih in podzdravnih uradih. V marsikatero tovarno so se ljudje že vrnili na delo.

V prejšnjih dneh smo pisali o pospešenem nadzorstvu prometne policije, ki skrbi za varnost na cestah v času dopustov. Gotovo že vsakej, da so globoke za prometne prekrške precej dražje kot doslej. Pri ugotavljanju enega od najbolj pogostih prekrškov, tistega, ki po statističnih podatkih povzroča največ prometnih nesreč tudi z zelo hudimi posledicami, t.j. nedovoljeno hitrost, se je policija poslužila sodobne elektronske naprave «autovelox».

Ta aparat sicer ni novost, kot tudi ni novost globo 150 tisoč lir, če za več kot 10 km na uro prekorajšmo dovoljeno hitrost, vendar v zadnjem času ga soferji vedno pogostje videvajo na cesti. Bolje povedano, vidijo ga ne, ker je običajno dobro skrit za kakim grmom ali živo mejo, vendar vedo, da je bil aparat ne cesti, ko čez nekaj časa

dobijo v poštnem nabiralniku sliko trenutka, ko so nič hudega sluteč vozili s hitrostjo 80 km/h skozi naselje, kjer velja omejitev 50 km/h.

Začetek vpisovanja v tečaj 150 ur

Ministrstvo za javno vzgojo pri-
reja tudi letos tečaj 150 ur, ki obiskovalcem omogoča zaključiti nižjo sred-

njo šolo. Tečaj bo upravljala šolska oblast ob podpori enotne sindikalne organizacije, ki je zanj dala pobudo.

V tečaj se lahko vpiše katerikoli občan, ki je opravil samo osnovno šolo in je dopolnil 23 let. Tečaj je različen od redne srednje šole in ima tudi program, ki je prilagojen vsakodnevnim potrebam obiskovalcev tečaja. Tečaj je brezplačen, šolske knjige pa dobavlja ministrstvo. Tečajniki obiskujejo šolo med delovnim časom in imajo na podlagi delovne pogodbe določeno število delovnih ur prostih, da lahko obiskujejo tečaj.

Obiskovalci tečaja 150 ur pridobijo v enem letu diplomu opravljene nižje srednje šole, ki jo sicer šola dijakom izdavi po treh letih normalnega študija.

Tečaj bodo v štirih goriških šolah in med temi je tudi srednja šola Ivan Trnko, kjer bo tečaj v slovensčini. Prijave sprejemajo najkasneje do 21. septembra na šoli ali v uradih sindikata.

Spor okrog praznika rojstva cesarja Franca Jožefa

Ubogi cesar Franc Jožef. V avstrijski domovini ga častijo, še bolj se ga spominjajo razni nostalgiki v deželah, ki so do leta 1918 spadale v cesarstvo Habsburžanov. Še posebej ob vsakoletnem 18. avgustu, ko častijo njegov rojstni dan. «Rojstni dan našega presvetlega cesarja», piše kar v štirih jezikih, nemščini, italijanščini, furlanščini in še slovenščini na rumenozlatih lenakih s cesarskim grbom, ki jih vidimo nalepljene na zidovih vse dežele v tem času.

Dolgo vrsto let so cesarjev rojstni dan v tem tednu proslavljali v Jasihu, vasi v krminski občini, tik ob Idriji in le streljaj od nekdanje italijansko-avstrijske meje. Cesarja so proslavljali in še proslavljajo v tem kraju ker je tu še živo spomin nani. Franc Jožef nam brzi ni bil nikdar tu. Domačini pa se spominjajo časa, ko so polja Madone imeli v bisi, na sčeti, njegovo sliko iz zelo enostavnega razloga: bili so na meji, zaradi tega so lahko rihotajili blago čez takratno mejo v brk italijanskim kraljevim karabinjerjem in avstrijskim cesarsko-kraljevim žandarjem.

Niso jih premamili niti kasnejši pladurji, kralj Viktor Emanuel III., njegov predsednik vlade Benito

Mussolini, niti povojni predsedniki italijanske republike. V Jasihu, in ne samo v Jasihu, so ostali zvesti spomini Franca Jožefa. Pridobili so pokroviteljstvo častilcev cesarja iz drugih krajev dežele, iz Trsta, Gorice, Furlanije. Na vsakoletno šararo se prihajalo po več tisoč ljudi, ki so pridno plačali vstopnino. Nekdani cesarsko - kraljevi vojaki in mornarji (še jih je precej pri življenju) so imeli prost vstop.

Pa so se privedli sprli med seboj, tako kot so se v prejšnjem stoletju sprli Avstrijci in Madžari, tako da so slednji potem dobili dualizem. Že lani so domačini iz Jasih bili v sporu s Tržičani in poletni praznik je šel pred sodnika. Hoteli so dobiti primat nad priveditvijo.

Spor se letos nadaljuje. Čredni odbor mitelevronskega gibanja, ki mu je na letošnjih občinskih volitvah uspelo spraviti svojega zastopnika v tržaški občinski svet (a propos: ste opazili, da je mladi Parnel s svojo lepo brado zares nekoliko podoben mladenškemu Francu Jožefu?), se je odločil, da bu praznovanje cesarja v Rudi, furlanskem kraju v červinianskem okolišju, ki je pred prvo vojno spadal v goriško-graškičansko arlofijo, torej v avstrijsko cesarstvo, in kjer so urav tako kot v Jasihu še vedno častili cesarja.

Praznični odbor v Jasihu pa je poklical na pomoč razkorniško mitelevronsko gibanje v červinianskem okolišju, ki je pred prvo vojno spadal v avstrijsko cesarstvo, in kjer so urav tako kot v Jasihu še vedno častili cesarja.

Dva francjožefovska praznika torej v dveh različnih krajih torej. Furlanskih seveda. Pa so nam Slovencem Italijanski iredentisti nra vili, da smo filocesarjevi. (mw)

V Tržiču tečaj za zborovodje

Venčnamsko javno kulturno središče v Ronkah priredi v sodelovanju s pevskim zborom «Vox Julia» in tržaški občinski upravo tečaj za zborovodje. Tečaj bo imel obliko seminarja in se bo vršil od 18. do 24. oktobra letos v veliki dvorani Palazetta Veneta v Tržiču. Seminar bo vodil bolgarski mojster prof. Samuil Vidas. Ker je število mest omejeno, bodo prijavitelje razdelili v dve kategoriji: aktivne udeležence, za katere je na razpolago 25 mest in slušatelje (teh bo največ sto). Vpisovanje se zaključuje 20. septembra na sedežu venčnamskega središča, Ul. 24. maja 8, Ronke. Vpisnina znaša 20 tisoč lir, aktivni udeleženci pa bodo ob začetku tečaja morali doplačati nadaljnjih 30 tisoč lir.

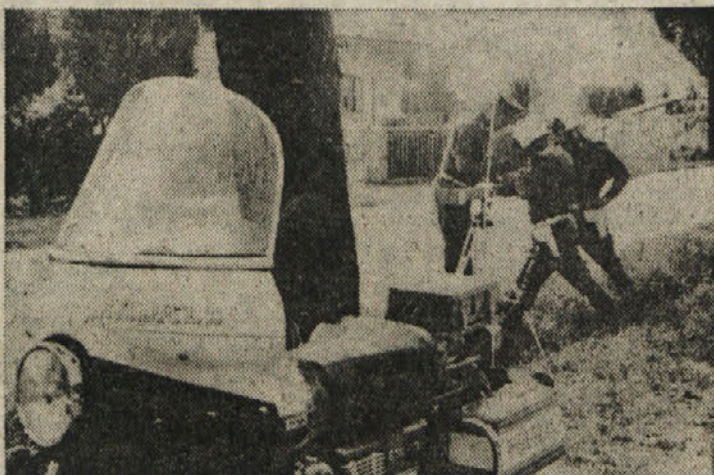
OGENJ OPUSTOŠIL 150 HEKTARJEV

Milijardna škoda požara borovega gozda pri Tržiču

Gasilci, gozdni čuvaji in vojakii so pogasili ogenj šele
včeraj po skoraj dveh dneh boja proti pobesnelim zubljem

Več kot 150 hektarjev uničenega borovega gozda, nekaj milijard lir gmojne škode, nepopisna školska škoda za favno in rastline na zadnjih obrobah tržaškega Krana. To nji obrok njih posledice ogromnega požara, ki je izbruhnil v poznih popoldanskih urah v soboto za gricem, na katerem stoji langobardska trdnjava nad Tržičem in ki so ga pogasili šele včeraj dopoldne po 38 urah dela. Ni še povsem jasno, kako je izbruhnil požar. Tržički gasilci menijo, da je najverjetneje vzrok cigaretni ogorok, ki ga je nekdo z zločinsko neodgovornostjo odvrget sredi borovega gozdiča. Nekateri celo govorijo o več kot enem žarišču, kar bi podprelo hipotezo o netenju požara, toda zaenkrat gre le za neupravičene domane. Gotovo je, da sta suho vreme in avgustovska vročina omogočila naglo razširitev ognja, ki je zajel ves gric na katerem stoji tržaška Rocca, se nevarno približal železniški postaji in nekaterim bližnjim hišam, nato

Praznična fotokronika

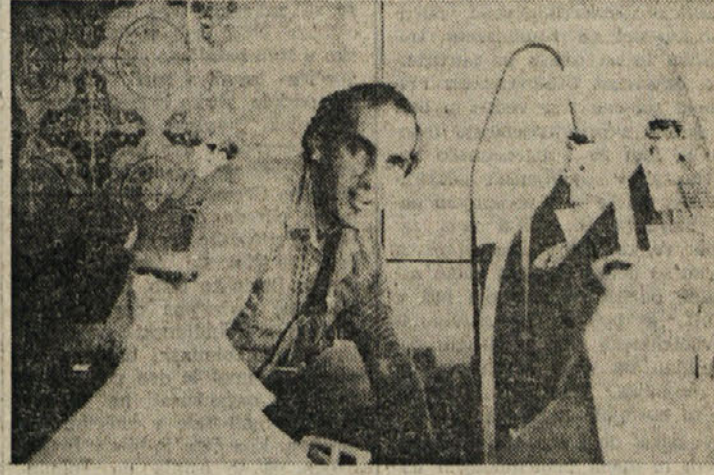
Agenta goriške prometne policije sta z «autoveloxom» v soboto na cesti Krmin - Videm ulovila precej soferjev, ki so hiteli po cesti, po kateri bi bili morali voziti s hitrostjo izpod pideset kilometrov, precej hitreje od dovoljenega.

V Gradežu je bilo v soboto zvečer precej vroče na tekmovalcu za lepoto dežele Furlanije - Juljska krajina. Najlepše dekle dežele imamo v Gorici. Vidite jo na sliki. Občudujte jo!

Na Lokvah so bile v nedeljo popoldne tekme oslov. Teh je bilo le nekaj nad dvajset, radovednih gledalcev pa čez pet tisoč. Na sliki start zanimive tekme

V nedeljski številki nam je zaradi pomanjkanja prostora izostala slika Humarjeve družine, ki je dobila za svoj cabernet veliko zlato kolajno na letošnjem vinskem sejmu v Ljubljani. Na domačem dvorišču na Valerici so Humarjevi postavili velik sod. V njem ni več vina, marveč le mizica z dvema stoloma

Avto zbil turistko blizu Fossalona

V nedeljo zvečer se je na cesti Tržič - Gradež, blizu restavracije Luseo, nedaleč od križišča s cesto za Fossalona, hudo ponesrečila 52-letna Vuka Staraj iz Opacije. Zenska se je namenila peš čez cesto, pri tem pa ni opazila avta s katerim se je 31-letni Tullio Cioli peljal proti domu v Tržič. Avto je zbil žensko na tla. Prepeljali so jo najprej v tržaško, nato pa v oddelek za ozivljanje v tržaški bolnišnici. Tu so ji zdravniki ugotovili močno šok stanje, poškodbe v prsi in trebušni votlini ter zlom obeh nog. Zaradi česar so si pridržali prognozo.

Slovenski dijač dom «Simon Gregorčič» v Gorici

VPISOVANJE
V ŠOLSKO LETO 1982-83

se prične v ponedeljek, 22. avgusta. Prijavijo se lahko učenci in dijaki, ki obiskujejo slovenske šole. Vse informacije dobite ob vpisu v pisarno doma v Gorici, Svetogorska ulica 84, tel. 83495

Kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 «Il ritorno dell'incredibile Hulk». M. Hartley in L. Fermino. Barvni film.
VERDI Zaprti

Tržič

EXCELSIOR 18.00-22.00 «Uno contro l'altro, praticamente amici».
PRINCIPE 18.00-22.00 «Tre tigri contro tre tigri».

Nova Gorica

in okolica

SOČA 19.00-21.00 «Fantom svobode». Španski film.
SVOBODA 18.00-20.00 «Milka pomeni tabu». Finski film.
DESKLE 19.30 «Dan kobree». Italijanski film.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna S. Nicolò, Ul. 1. maja 94, tel. 73.328.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini, Korzo Verdi 57, tel. 84-879.

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

Argentina: širi se brezno med vojsko in ljudstvom

Za politični razvoj v Argentini je značilno nihanje med civilnimi in vojaškimi vladami. Zato se je s Peronovo diktaturo leta 1946, ki je trajala devet let, nato sledilo 11-letno obdobje civilnih vlad, do leta 1966, ko je oblast spet prevzela vojska, za sedem let. Sledil je drugi Peronov poskus, ki ga je prekinita leaderjeva smrt in z nadaljnjim vpladanjem njegove vdove je »civilna pravda« trajala le tri leta. Od leta 1976 so spet na oblasti vojski.

Smisel tega nihanja je v tem, da ko civilni vladi ne uspe ohraniti nekega zadovoljivega ravnanja med družbenimi silami znotraj države, nastopi vojska, ki naj bi isti cilj dosegla s »trdo roko«.

Dejstvo je, da je v Argentini tako ravnanje med družbenimi silami zelo težko doseči, po mnenju politologov, teje, kot v katerikoli drugi državi Južne Amerike. Razlog je enostaven: nobena druga država na tej celini nima tako razvitih srednjih slojev (trgovci, samostojnih delavcev, srednjih in bogatejših kmetov) in hkrati tako razvit ter politiziran delavski razred, ki se izraža zlasti preko močnih sindikatov. Poleg teh dveh osnovnih sil stoji sededa še veliki in tuji kapital, ki ima povsem svoje interese in vstopne stike, ki vidijo v vsaki težnji po industrializaciji ogrožanje lastnih interesov.

Ni čudno, da nobeni civilni vladi ni doslej uspelo dolgo časa povezovati teh, med seboj tako konkurenčnih sil. A tudi vojska, ko je prevzela oblast v svoje roke, ni dosegla večjih uspehov; pravzaprav je s svojo trdo roko le še zaostrovala konflikte. Ti so se izražali zlasti preko močnih gverilskih gibanj, ki jih je vojska zatrla in to naj bi bil njen edini uspeh v dosedanjem vladanju. Način, kako je to »uporabljeno« izvedla, pa je bil strahoten: na tisoče in tisoče ljudi je kratkoročno izginilo. Konfinkacija italijanskega fašističnega režima je bila, v primeru z argentinskimi postopkom do opozicije, počitiska kolonija. Ljudsko sovražnost zaradi desetletijših zločinov nad vojsko kot stalna grožnja, ki je tudi dobila ime: »mlinrinski kompleks«: voditelji vojske se bojuje, da bi ob izbihi oblasti morali odgovarjati in plačati svoje zločine.

Kratosti vojske v družbeni politiki je treba pristeti nespornost v gospodarski. Nezaposlostnost, gospodarska recesija in inflacija so strahotno prizadele še itak obubožane nižje plasti prebivalstva. Decembra lani, ko je prevzel oblast gen. Galtieri, je bila situacija za vojsko skoro brezupna. Tradicionalne politične stranke, ki so bile »zmrznele« od leta 1976, so se spet začele oglašati in so osnovali koalicijo sil, ki bi na volitvah dobile vsaj 80. odst. glasov. Tudi sindikati so kljub izginotjem lahko še organizirali široko stavkovno gibanje.

Znotraj vojske sta se izoblikovali dve struji: zmanjšala, ki je zahtevala pospešek povratek k civilni oblasti in reakcionarniška, ki je vztrajala na strogo vojaškem vodstvu; delno tudi iz že omenjenega strahu. Galtieri je bil predstavnik druge struje. Njegov program je bil zelo skromen,

Kronologija 35 nemirnih let

1946 - Oblast v državi prevzame Juan Domingo Peron, ki naj bi s podporo srednjih slojev in delavstva izvedel industrializacijo države; skupno ima za seboj 35 odst. volivcev.
Sept. 1955 - Oblast prevzame gen. Aramburu in Leonardi, predstavnika konservativnih sil, ki so nasprotovali Peronovi družbeni politiki. Družbene napetosti in gospodarska stagnacija se poslabšajo.
1958 - Nastopi civilni predsednik A. Frondizi, ki vlada do državnega udara l. 1962.
1963 - Po prehodni civilni vladi J. M. Guida zavlada za tri leta A. Illia.
Jun. 1966 - Povratek vojaške diktature: udar generala J. C. Onganía, ki naj bi uvedel tehnokratsko vlado, vso usmerjeno v gospodarski razvoj. Poskus propade.
Jun. 1970 - Vlada gen. Levingstona, ki naj bi pripravil noven prehod k civilni oblasti.
Marec 1971 - Vojska odstavi Levingstona in imenuje za pred. A. Lanusseja, ki nadaljuje po začrtani poti in vzpostavi stik s Peronom, ki živi v Španiji.
Nov. 1972 - Peron se po 17 letih spet vrne v Argentino.
Marec 1973 - Volitve: peronisti zmagovali in maja je imenovan za predsednika H. Campora, ki pripravlja postopno povrnitev vojske.
Julij 1973 - Campora odstopi, septembra dobi Peron na volitvah 62 odst. glasov in oktobra je uradno imenovan za predsednika.
Julij 1974 - J. D. Peron umre, nadomesti ga žena Maria Estela «Isabel».
Marec 1976 - Vojaški udar odstavi Isabelo Peron, oblast spet prevzame vojska oz. gen. J. R. Videla.
Marec 1981 - Gen. Viola nadomesti v predsedniški funkciji Videlo.
Dec. 1982 - Gen. Galtieri prevzame funkcijo predsednika republike.
14. jun. 1982 - Cete gen. Menéndez se vdajo Angležem na Malvinah.
17. jun. 1982 - Gen. Galtieri odstopi.
22. jun. 1982 - Za novega predsednika je imenovan gen. Bignone.

Edi Brajnik - Štefan šestdesetletnik

LJUBLJANA - Včeraj je Edi Brajnik - Štefan praznoval šestdesetletno rojstvo. Rodil se je v Prekmurju 16. avgusta 1922. od tam pa je šel pred vojno njegovo družino zanesla pot v Ljubljano. Tu je obiskoval gimnazijo in je tedaj že začel delovati kot strokovnjak. Leta 1941 pa se je vključil član komunistične partije, v organiziranju boj proti okupatorju. Njegova dejavnost je bila vsestranska in že leta kasneje je postal član Kola. Leta kasneje VOS OF. Kot je deloval najprej v Ljubljani, nato pa je zapustil mesto, kjer mu je zloglasna »Črna roka« ubila očeta Hinka. Leta 1944 je odšel preko Dravja v vrhovni štab na Vis in sprejel pomembne odgovornosti v okviru organizacije za zaščito naroda OZNA, ki jih je izpolnjeval tudi leta 1945, veta, vdo leta 1949.

Leta 1965 se je vrnil v Slovenijo, bil je član CK ZK Slovenije, poslanec skupščine SR Slovenije. Član izvršnega sveta, kasneje pa se je posvetil, v republikem in tudi v zveznem merilu, mednarodnim odnosom in je bil v stalnem stiku z manjšinami v zamejstvu.

Ediju Brajniku, ki je sedaj predsednik skupnosti borcev VOS Slovenije in drugih skupnosti za zgodovino NOB, k visokemu jubileju iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo uspešnega dela.

GORJANSKO - Dan graniciranj. 15. avgust, so prebivalci krajevnih skupnosti Gorjansko, granicirali iz Karavle vas Gorjansko in mejnega prehoda Gorjansko, kot že vrsto let.

NA AFRIŠKEM ROGU PONOVO EKSPLOZIVNO OZRAČJE

Somalija proglasila izredno stanje v dveh pokrajinah ob etiopski meji

Mogadiš trdi, da je mejo prestopila etiopska redna vojska, za Adis Abebo pa so napadalci le somalski protirežimski gverilci

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

NAIROBI - Po dvodnevni sili, v katerih je bilo po trditvah Mogadiš kakih 580 žrtvih, je predsednik Siad Barre razglasil na obmejnem območju izredno stanje in hkrati pozval vse prebivalce Somalije, naj bodo pripravljeni, ko jih bodo poklicali braniti svojo domovino. Očitno je torej, da somalska vojska, navkljub njeni ameriški vojaški pomoči, ni mogla odbiti napadalcev, ki so prestopili mejo pred poltridnim mesecem dni.

Razglas o izrednem stanju po oblašča obrambno ministrstvo ter vojaške poletnike na bojišču, da lahko za potrebe vojske uporablja vsa razpoložljiva sredstva in tudi zaseženo imetje, vendar pa hkrati opozarja, da bodo strogo kaznovani tisti, ki bodo ta pooblastila zlorabili. Kot so uradno objavili, so izredno stanje razglasili zaradi »grobe etiopskega kopenskega in zračnega napada na Somalijo«.

Etiopija je vse od začetka julija, ko so se obmejni spopadi začeli, zavračala obtožbe, da je direktno vpletena in je izjavljala, da gre za izključno notranjo zadevo Somalije. Po njenem naj bi spopadi

zajeli somalsko redno vojsko ter gverilce tako imenovane Demokratične fronte za rešitev Somalije, SDSF, ki si že leta prizadeva strmoglaviti Barrejev režim v Mogadišu. Toda somalska vlada trdi, da so invazijo izvedle redne etiopske sile, ki da jih podpirajo tuji vojaški svetovalec ZSSR, NDR, Kuba, Libije in Južnega Jemena.

Izredno stanje je, kot kaže, za jelo dve obmejni okrožji, to je Muhoj in Hiran, kjer se odvijajo najhujši spopadi. Konec tedna je somalsko obrambno ministrstvo objavilo, da je okrog dveh obmejnih krajev na tem območju, Balanbale in Galdogob, prišlo do silitih bojov z »etiopskimi mehaniziranimi enotami, podprtimi iz zraka z »etiopskimi vojaškimi letali, in da so napadalci pridrli kakih osem kilometrov globoko na somalsko ozemlje. Somalska vojska naj bi napadalcem prizadejala hude izgube. V zadnjih treh dneh naj bi bilo, kot je poročal radio Mogadiš, na etiopski strani 350 mrtvih, na somalski pa 60 ubitih in 150 ranjenih.

Somalsko obrambno ministrstvo je tudi objavilo, da so zaustavili nadaljnje prodiranje napadalcev, a očitno jih niso uspeli vreti prek meje, saj se spopadi nadaljujejo. Si-

cer pa je težko reči, kakšno je dejansko stanje na bojišču, saj obe vpleteni strani objavljata nasprotujoča si poročila. Skrivna radijska postaja »Kulmisa«, ki jo je Adis Abeba dala na voljo uporabnikom za vodenje propagandne vojne z etiopskega ozemlja, namreč poroča, da so pripadniki SDSF prizadejali hude izgube somalski vojski v okolici kraja Balanbale, ki so ga bili kot prvega zavzeli na začetku ofenzive pred poltridnim mesecem in ga očitno še naprej držijo v svojih rokah. Tudi uporabi trditve o somalskih izgubah navajajo stotine mrtvih in ranjenih.

Vsekakor je očitno, da se spopadi nadaljujejo in nevarno širijo. Predsednik Barre je pred dnevi tudi priznal, da somalska vojska ne more sama ubiti močnih napadalcev, ki naj bi jih bilo po ocenah iz Mogadiš kakih šest do deset tisoč, zato je pozval k povečanju tuji vojaški pomoči. Prišlo se je, da ameriška vojaška pomoč doslej ni bila zadostna, hkrati pa je zameril tudi ZR Nemčiji, ker ni hotela uslišati somalskih prošenj o nakupu potrebnega orožja.

Američani so sicer pred mesecem obljubili vojaško pomoč, v skladu s vojaškim sporazumom, ki sta ga bili obe deželi sklenili pred dvema letoma in po katerem je 6. ledja je ZDA dobilo povečanje vojske o lajšave v strateški lukli Berber, svoj čas zgrajen s sovjetskimi pomočjo. Tako po zraku kot po morju so začeli pošiljati različno orožje, vendar pa zvečine defenzivno, lahko, tako da z njim Somalci ne morejo zaustaviti oklepnikov in težkega topništva, ki ga uporabljajo napadalci.

Še pred tednom dni se je zdelo, da so se razmerja na obmejnem območju umirila in predsednik Barre je celo javno izrazil pripravljenost, da se z Etiopijo pogaja o spornih vprašanjih, kakršno je vprašanje pokrajine Ogaden, 150.000 kvadratnih kilometrov velikega puščavskega ozemlja, naseljenega s Somalci, zaradi katerega je pred štiri leti izbruhnila osemmesecna vojna na Afriškem rogu.

Toda konec tedna so se spopadi obnovili v novo ostrino, zato se je predsednik Barre odločil razglasiti izredno stanje in napovedati splošno mobilizacijo prebivalstva. Možno pa je tudi, da se je za ta ukrep odločil zato, da bi pritegnil pozornost mednarodne javnosti in si zagotovil izdatnejšo tujo vojaško pomoč. V vsakem primeru se na Rogu afrike kuha sila eksplozivno ozračje.

TIT DOBERSEK

BUENOS AIRES - Dnevnik »La Nueva Provincia« piše, da bo neke na nevtralnem ozemlju kmalu prišlo do prvega britansko-argentinskega srečanja po vojni za suverenost nad Falklandskimi otokoma Malvinami. Argentino naj bi na tem srečanju zastopal veleposlanik v Švici Juan Carlos Katzenstein. Argentinski dnevnik pa poudarja tudi, da u-tesne nedavni incident v zvezi z argentinskimi ribičskimi čolni, ki so jih prestregli okrog Falklandov, ovirati vzpostavitev dialoga med spti ma državama.

Nenavadno darilo

Stanley Newman je dobitnik velike nagradne križanke neke severnoameriške revije. To ni nič nenavadnega, nenavadno je darilo: poleg 1.500 dolarjev se vsinčnik, s katerim bo lahko odslej reševal križanke (Telefoto AP)

PRIMORSKE VESTI

Uspešno končana najdaljša »Portoroška noč«

PORTOROŽ - »Obšel sem vso južno Evropo, po podobne prireditve s toliko zanimivimi, zabave nisem doživel, vseč so mi bili ognjemet, maske, pa množica ljudi, ki so se zabavali, pa tisti ansambel Brajko... je portoroška noč, s katero na slovenski obali vsako leto poudarjajo vrhunec turistične sezone, hvali! K. G. Smith iz Londona. In ne samo on, vsi, s katerimi smo se pogovarjali o Porto rožu v teh dneh, so bili polni pohval. Dokaz več, da se s skupnimi močmi, in tokrat so jih portoroški

turistični delavci res združili, da marsikaj naredijo. Ne samo 324 metrov in 93 centimetrov dolgo ro-lado... Čeprav je bil sinoči, ko je z ognjemetom portoroška noč dosegla vrhunec, Portorož poln kot je dolgo ne, med turističnimi delavci vlada nekakšna zadrtost. Kako ne bi, saj je gotov v hotelih za 15 odstotkov manj kot lani, v avto kampih za 15 odstotkov manj za okroglih 23 odstotkov pa je manj gostov tudi pri zasebnikih. »V prvem polletju smo zabeležili med 8

in 12 odstotki izpada, zdaj pa se trudimo, da bi kar se da podaljšali sezono in tako popravili statistiko, ki je v primerjavi z minulim letom zaenkrat res nekoliko slabša. Kako bo z iztržkom bomo pa se videli. Mi smo se potrudili in povečali izvenpenzijsko ponudbo, nam je povedal direktor hotela Metropol Mihailo Tesić.

Del omenjene izvenpenzijske ponudbe so v turističnih krajih nedvomno tudi kakovostne prireditve. In portoroška noč je bila ena tistih, krona številnim dosedanjim prireditvam. Letos se je vse skupaj začelo že v četrtek zvečer, ko so na terasah ankarske Adrie in u-maškega Za-Za (ja) na polfinalu izbirali brblja dekleta za sinočni fi-nale, ki si ga je v avditoriju ogledala 3-tisočglava množica.

V petek so največ dela imeli kipi-parji, ki so iz Kostanjevice in sole Kornarja v Marušičih prišli na ex-temple v pesku in seveda kuharji, ki so »varili« kose velike ro-lade. Kar 50 udeležencev ex-tempora se je trudilo, da so v pesku oblikovali 18 skulptur in še najbolj uspešen je bil Indijec Dhansal Avtarset, ki je za čas portoroške noči preimil de-vo v Kostanjevici. Ko so se rado vednezi nagledali skulptur, obsoje-nih na hitri propad, so se množili na zbrali ob 324 metrov in 93 cen-timetrov dolgi ro-ladi, tudi obsoje-ni na »ziginotje« v železcih. Ko so jo izmerili in ko je Oskar Le-ker, zahodni Nemec iz Karl Stadta, ki je 28 let redno »odi na počit-nice v hotel Palace, odrezal prvi kos, se je začel konec ro-lade. Raz-

rezali so jo na približno 21 tisoč kosov in so jo po 20 din za komad prodajali turistom. Morda se bodo tisti, ki so jo jedli lahko pohvalili celo s tem, da so bili deležni koščka ro-lade, ki je našla mesto v Guine-sovi knjigi. Izток Legat, vodja pri-prave hrane in sočas ro-lade, ki so nekaj dni pripravljali slaščičarji Bernardina, Riviere, Metropola in Palace, si to najbrž kar želijo. Si-ker pa je vse prireditve, ki so iz-polnile tokratno portoroško noč kar težko naštet. Turisti so se namreč zabavali že ob pogledu na maske, celo kurentne so zvalili na (res) mi-karneval, pa simpatični »kulisti«, ki so jo portoroško zvalili v so-boto dopoldan dajale stari jadrni-ce, udeležence regate »oldtimerjev« in seveda tudi metanju jaje v cilju. Na Bernardino so imeli namreč tarčo, v katero so turisti metali jajca. Kar 2.000 so jih pripravili za ta namen.

Nekateri so pri tem uživali, ne kateri pa bržkone dokaj čudno gle-dali. Hrana je le hrana, pa čeprav so bili »metki« po 20 din komad. In zabava v Portorožu se je nadaljevala še danes, ko so dopoldan otroci zidali peščene gradove, popoldan pa kolearski dokazovali svoje spretnosti na koleših.

Skratka, letošnja portoroška noč je uspeša, privabila je na tisoče stalnih pa tudi občasnih gostov, ki ob tako zvečenem imenu vedno ve-liko pričakujejo. Če so bili pred le-ti včasih razočarani nad monotoni-jo, ki se rada oprime takih priredi-tev, letos gotovo niso bili.

DUŠAN GRCA

IZ VODNIJAKOV ČRPAJO ZADNJE LITRE VODE

Kraševce še naprej pesti suša

SEZANA - Sušno obdobje, podobno tistemu iz pred treh let, se na Krasu nadaljuje. Izdatnost vodnih virov, iz katerih se polnijo cevi kraškega vodovoda počasi, a vztrajno pada. Kot so nam danes povedali pri štatu civilne zaštite v sezanski občini, je izdatnost vodnih virov že padla pod 22 litrov. Posebni študij izvršnega sveta sezanske občine, zadolžen za raziskovanje problemov pri vodni oskrbi, še vedno vada nad zaseda in ukrepa, kolikor pač more, saj bi bila edina rešitev za sedanjo krizo obilna moč. Si-ko je ponekod na Krasu sicer deževalo, vendar pre-malo, da bi omililo težko situacijo.

Od 3. avgusta, ko se je praktično začelo izredno stanje, pa do danes, so sezanski gasilci naroknikom pripeljali okrog 800 kubičnih metrov vode. Vsa dan opravilo kakih 10 voženj, torej vozijo od jutra do večera, doslej so razpeli naroknikom približno sto cistern. Kot so nam povedali, za enkrat se zmorejo

naročila in zato od republiškega štaba za civilno zaščito v Sloveniji se niso dobili pomoči v obliki cistern Na Krasu, precej pred erokoma, že rumeni dre-ve, travniki so posušeni, obstaja velika nevarnost požarov in kot smo izvedeli pri podpredsedniku iz vrhne sveta sezanske občine, zankrat se ni težav zaradi napajanja živine. Pred leti se je namreč zgo-dilo, da so več kot 400 glav živine dali v zalok za to, ker je zmanjkovalo vode tudi za živali. Že jutri naj bi vendarle pričel delovati sistem črpalk v Glo-boki dolini. Ta naj bi stekel že pred tednom dni, vendar zaradi okvar ni začel delovati. S tem, ko bo začel delovati sistem črpalk v Globoki dolini, bodo razbremenili osnovni vodovod, iz katerega sedaj na-pajajo vse pomembnejše objekte v sezanski občini, zlasti zdravstvene ustanove, Dom upokoencev, o-bjekte družbene prehrane in vzgojno varstvene za-vode.

DUŠAN GRCA

DVA SUNKA PREDČERAJŠNIM POPOLDNE

V Campanii in Basilicati se zemlja spet trese

Človeških žrtvih ni bilo in tudi gmatne škode ni

RIM, NEAPELI, POTENZA - Predčerašnjim zvečer je vesdružni inštitut za geofiziko sporočil, da so postaje seizmičnega omrežja za-beležile ob 17. uri in nekaj sekund po 9. minuti potresni sunki, ki je dosegel magnitudo 4.2 po Richterje-vi lestvici, oziroma okoli 6. stopnje po Mercallijevi. Inštitut je točno u-gotovil epicenter potresa (zemlje-pisne koordinate 40,66 sever in 15,24 vzhod), in sicer med vasema Ca-labritto in Laviano (Irpina). Epi-center je približno na istem mestu, kot je bil tisti izpred dveh let, ko je prišlo do katastrofalnega uniče-nja celotnega področja. Ob 17.22 se je potresni sunki ponovil tudi s manjšo jakostjo.

Iz Potenze poročajo, da so nekaj sekund pozneje občutili potresni su-nek v raznih središčih pokrajine, in sicer razen v glavnem mestu tudi v Balvanu, Muru Lucanu (oba kraja je skoraj popolnoma uničil potres pred dvema letoma) ter v Rioneru in Melfiju na področju hriba Vul-ture. Ljudje so v mnogih primerih zbežali na ulice.

Potres so občutili tudi v Avellinu in okoliskih krajih ter na področju Arianese. Ne poročajo o gmočni ško-di ali morebitnih človeških žrtvah oziroma ranjenih.

Potresni sunki so občutili tudi v Neaplu oziroma v nekaterih četrtih ter še posebej v višjih nadstropjih stanovanjskih hiš. To velja posebno

za Vomerio, Camaldoli in Posillipo. Potres so občutili tudi na področju Nocere in Sarna.

To pot osrednja služba civilne za-ščite ni imela posebnih težav. Od nikjer ni prišla nikakršna zahteva po izrednih posegih, ker so se posledice potresa omejele le na porušeni-neh nekaterih strešnih opazeh na že sko-raj popolnoma uničenih zgradbah ter na okvaro na nekem vodovodu.

Strani pri ljudeh je bil seveda ne-popisen, ker so jim še vedno v spominu strahoviti prizori izpred dveh let. Minister Zamberletti je dal navodila za ugotavljanje more-bitne škode.

Poziv župnij »trikotnika smrti«

PALERMO - Združenje župnij v Bagherii, Altavilli in Casteldaccia, zloglasnega »trikotnika smrti«, je prizorice številnih mafijskih kr-vavih obračunov, je sestavilo sporo-čilo, ki so ga v nedeljo prebrali v cerkvah celotne palermanske pokraj-ne. Sporočilo vsebuje poziv državnim organom, naj bolje zaščitijo prebivalstvo, ki se čuti popolnoma brez moči pred predznostjo in izživljanjem mafijske oblasti. Kdorkoli pomaga tem nosilec smrti, piše se v spo-ročilu, ne more biti v miru z Bogom.

PRIMORSKI DNEVNIK je v prodaji:

NA SIRM OBMOČJU SLOVENIJE IN JUGOSLAVIJE

Ljubljana	- kioski DELO in VJESNIK
Bled	- Autocamp »ZAKA«
	- Autocamp »SOBEC«
	- kiosk DELO Casino
	- kiosk DELO pri Unionu
	- kiosk Tobak avtobusna postaja
	- kiosk DELO avtobusna postaja
Bohinj - jezero	- kiosk Turist. društvo Bohinj
Bohinj, Bistrica	- kiosk DELO Rozman
Opatija	- kiosk VJESNIK
Reka	- kiosk VJESNIK
Ptuj	- kiosk VEČER (samo ob nedeljah)
Rog. Slatina	- kiosk DELO, TTL
	- Trafika Hotel Donat
Zagreb	- kiosk VJESNIK - Trg Republike

NA PRIMORSKEM

Divaja	- kiosk DELO
Dutovlje	- Market Kras
Gorjansko	- Market Kras
Il. Bistrica	- kiosk TTL Tobak, Cankarjeva 9
	- kiosk TTL Tobak, Gregorciceva 28
	- Market Preskrba

Komen	- Market Zivilo
Kostanjevica na Krasu	- Trafika Bobic
Kozina	- Trg. Sonc
Križ pri Tomaju	- Preskrba
Lokec	- kiosk DELO, Primorski tisk
Postojna	- kiosk ORELO, Gorup M., Cuk M.
Sezana	- Krajevni, Supermarket Kras

Ajdovscina	- kiosk DELO, kiosk Vidmar
Bovec	- knjigarna Mladin knjiga, Tobak TTL, Kavarna na trgu (samo ob nedeljah)

Brank	- Market
Dobrova	- kiosk DELO
Miren	- kiosk DELO
Nova Gorica	- kiosk DELO, Velikonja, Lah, Kavcic, Tušar

	- Grosist GO
	- G Market Solkan
	- G Market Semper
	- kiosk Brumat, Premr
	- Ledine GO - Goriska market
	- Bife Soca (samo ob nedeljah)

Solkan	- Brumat - Tobak
Sempeter	- Grosist Market
	- Trafika Mavec
	- kiosk DELO - Premr
	- Restavracija Lipa (samo ob nedeljah)

Ozeljan	- T.P. Primorje
Rence	- kiosk Tobak
Sempas	- T.P. Primorje
Tolmin	- Knjigarna Mlad knjiga
	- kiosk Tobak Lebon
	- kiosk DELO, avtobusna postaja
	- Bife - avtobusna postaja (samo ob nedeljah)

Vrtojba	- T.P. Primorje
	- Bife Jadran (samo ob nedeljah)
Kobarid	- Gostilna Kotlar (samo ob nedeljah)

V ISTRI

Ankaran	- kiosk DELO
Izola	- kiosk Bobic, DELO, Prim. tisk
	- Samopostrežna restavracija (ob nedeljah)
Koper	- kiosk DELO, Prim. tisk
	- P.T. Zusterne
Piran	- kiosk Cvetic, Filipčić (avtobusna postaja)
	- Prim. tisk, Trafika Tobak
	- Primorski tisk
Lucija	- Knjigarna Prim. tisk
Portorž	- kiosk Barolin
Skofije	